

Rolnummer : 266
Arrest nr. 29/92 van 2 april 1992

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de wet van 20 juli 1990 tot instelling van een flexibele pensioenleeftijd voor werknemers en tot aanpassing van de werknemerspensioenen aan de evolutie van het algemeen welzijn (Belgisch Staatsblad van 15 augustus 1990), ingesteld door Philippe Degand.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters I. Pétry en J. Delva,
en de rechters D. André, L. De Grève, L.P. Suetens,
M. Melchior en H. Boel,
bijgestaan door de griffier H. Van der Zwalmen,
onder het voorzitterschap van voorzitter I. Pétry,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*

*

I. ONDERWERP VAN HET BEROEP

Met een verzoekschrift van 13 februari 1991 dat bij ter post aangetekende brief met dezelfde datum aan het Hof is gezonden en op 14 februari 1991 ter griffie is ontvangen, vraagt Philippe Degand, wonende te 1450 Chastre, rue Jean Goffaux 2, de vernietiging van de bepalingen van de wet van 20 juli 1990 tot instelling van een flexibele pensioenleeftijd voor werknemers en tot aanpassing van de werknemerspensioenen aan de evolutie van het algemeen welzijn "die het Hof discriminerend acht".

II. RECHTSPLEGING

Bij beschikking van 14 februari 1991 heeft de voorzitter in functie, conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, de leden van de zetel aangewezen.

Op 15 maart 1991 hebben de verslaggevers geoordeeld dat zij, na inzage van het verzoekschrift en in de stand van de zaak, ertoe zouden kunnen worden gebracht aan de beperkte kamer van het Hof voor te stellen een arrest van niet-ontvankelijkheid van het beroep te wijzen en hebben zij daarover aan de voorzitter verslag uitgebracht.

Van de conclusies van de verslaggevers is aan de verzoeker kennisgegeven bij ter post aangetekende brief van 15 maart 1991, die hem op 25 maart 1991 ter hand is gesteld.

Bij ter post aangetekende brief van 28 maart 1991 heeft de verzoeker een memorie van verantwoording

neergelegd.

Bij beschikking van 8 mei 1991 heeft het Hof, beperkte kamer, vastgesteld dat het voorstel om een arrest van niet-ontvankelijkheid te wijzen, niet in aanmerking werd genomen.

Van het beroep is conform artikel 76, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 kennisgeving gedaan bij ter post aangetekende brieven van 14 mei 1991, die op 15, 16 en 23 mei 1991 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Het bij artikel 74 van de voormelde wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 22 mei 1991.

De Ministerraad heeft bij ter post aangetekende brief van 1 juli 1991 een memorie neergelegd.

Een afschrift van die memorie is conform artikel 89 van de organieke wet aan de verzoeker overgezonden bij ter post aangetekende brief van 5 september 1991, die hem op 12 september 1991 ter hand is gesteld.

De verzoeker heeft een memorie van antwoord neergelegd bij ter post aangetekende brief van 9 oktober 1991.

Bij beschikkingen van 2 juli 1991 en 17 januari 1992 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest dient te worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 13 februari 1992 en 13 augustus 1992.

Bij beschikking van 4 november 1991 heeft de voorzitter in functie rechter L. De Grève als lid van de zetel aangewezen ter vervanging van rechter K. Blanckaert, verhinderd.

Bij beschikking van 4 februari 1992 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en heeft het de dag van de terechtzitting bepaald op 27 februari 1992.

Van die beschikking is aan de partijen kennisgegeven, en zij en hun advocaten zijn van de datum van de terechtzitting verwittigd bij ter post aangetekende brieven van 5 februari 1992, die op 6 februari 1992 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Op de terechtzitting van 27 februari 1992 :

- zijn verschenen :
de heer Ph. Degand;
Mr. E. Gillet, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel;
- hebben de rechters M. Melchior en L. De Grève verslag uitgebracht;
- zijn de verzoeker en de voornoemde advocaat gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. ONDERWERP VAN DE AANGEVOCHTEN WETGEVING

De wet van 20 juli 1990 tot instelling van een flexibele pensioenleeftijd voor werknemers en tot aanpassing van de werknemerspensioenen aan de evolutie van het algemeen welzijn, omvat vier titels.

De eerste titel heeft betrekking op de flexibele pensioenleeftijd ; de tweede titel handelt over de aanpassing van de werknemerspensioenen aan de evolutie van het algemeen welzijn ; de derde titel bevat bijzondere bepalingen en de vierde titel bevat opheffings- en slotbepalingen.

IV. IN RECHTE

- A -

A.1. Het verzoekschrift is als volgt opgesteld :

"(...)

Hierbij heb ik de eer aan het Hof te vragen te willen onderzoeken of de wet van 20 juli 1990 op de pensioenen in overeenstemming is met artikel 6 van de Grondwet.

De bepalingen van die wet zijn immers op mij, als werknemer in België, van toepassing en beïnvloeden het verloop van mijn beroepsloopbaan.

Die wet bepaalt dat het bedrag van het pensioen wordt berekend naar rata van een vijfenveertigste voor de mannen en een veertigste voor de vrouwen. Daaruit vloeit voort :

1. In overigens gelijke omstandigheden

kunnen de vrouwen vijf jaar vroeger dan de mannen een volledig pensioen krijgen.

2. In overigens gelijke omstandigheden dragen de vrouwen, met het oog op een volledig pensioen, vijf jaar minder lang bij dan de mannen en dus voor een lager totaalbedrag.

3. In overigens gelijke omstandigheden genieten de vrouwen dat volledig pensioen vroeger en dus gedurende een groter aantal jaren dan de mannen.

Bovendien :

4. De vrouwen krijgen langer pensioen. Uit de overlijdensstatistieken blijkt immers dat de vrouwen gemiddeld langer leven dan de mannen.

Ik heb de eer aan het Hof te vragen de bepalingen van de voormelde wet die het discriminerend acht, te vernietigen.

(...)"

- A.2. De verslaggevers hebben artikel 71, eerste lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 toegepast.

In de conclusies die conform die bepaling zijn opgesteld, waren zij van mening dat, na inzage van het verzoekschrift en in de toenmalige stand van de zaak, zij ertoe konden worden gebracht aan de beperkte kamer van het Hof voor te stellen een arrest van kennelijke niet-ontvankelijkheid te wijzen op grond dat, hoewel de verzoeker aangeeft wat hem grieft - de verschillende berekening van het pensioen voor mannen en voor vrouwen - en de grondwetsbepaling vermeldt die zou zijn geschonden - artikel 6 -, uit het verzoekschrift niet kon worden opgemaakt welke bepalingen van de wet van 20 juli 1990 het onderwerp van het beroep vormen

en hoe die bepalingen artikel 6 van de Grondwet zouden schenden ; elk verschil in behandeling houdt immers op zich niet noodzakelijk een discriminatie in.

In zijn memorie van verantwoording citeert de verzoeker diverse bepalingen van de wet die volgens hem zouden moeten worden vernietigd. Hij doet daarin ook gelden dat het aangeklaagde verschil in behandeling steeds ten nadele van de man komt, zonder dat daarvoor een objectieve en redelijke verantwoording bestaat.

- A.3. De Ministerraad voert aan dat het beroep niet ontvankelijk is omdat de verzoeker in zijn verzoekschrift niet de bepalingen heeft aangegeven waarvan hij de vernietiging vraagt, noch de redenen voor zijn kritiek heeft uiteengezet.

Hij voert aan dat de verzoeker "een memorie van verantwoording ter aanvulling van (zijn) verzoekschrift van 13 februari 1991" heeft ingediend. Volgens de Ministerraad blijft de uiteenzetting in dat procedurestuk uiterst summier. In ieder geval is de memorie van verantwoording ingediend op 28 maart 1991, dit wil zeggen na het verstrijken van de termijn voor het indienen van het beroep, zodat de verzoeker met die memorie de leemten in het verzoekschrift niet kan aanvullen.

- A.4. In zijn memorie van antwoord stelt de verzoeker dat in het verzoekschrift het onderwerp zeer duidelijk is aangegeven en beweert hij dat de bijzondere wet van 6 januari 1989 niet eist dat in het verzoekschrift de aangevochten artikelen uitdrukkelijk zouden worden vermeld.

- B -

B.1. Krachtens artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof wordt het verzoekschrift gedagtekend ; het vermeldt het onderwerp van het beroep en bevat een uiteenzetting van de feiten en middelen.

De middelen voldoen aan het voorschrift van voormeld artikel 6 wanneer zij vermelden of te verstaan geven welke de grondwettelijke regel of welke de bevoegdheidsregel is die geschonden mocht zijn, welke de bepalingen zijn die deze regel mochten schenden en in welk opzicht diezelfde regel door de bedoelde bepalingen mocht zijn geschonden.

B.2. De verzoeker vraagt de vernietiging van de wet van 20 juli 1990 tot instelling van een flexibele pensioenleeftijd voor werknemers en tot aanpassing van de werknemerspensioenen aan de evolutie van het algemeen welzijn, wegens schending van artikel 6 van de Grondwet. In zijn verzoekschrift zegt hij evenwel niet welke bepalingen van die wet artikel 6 van de Grondwet zouden schenden, noch in welk opzicht diezelfde regel door de bedoelde bepalingen mocht zijn geschonden.

Het Hof stelt ten deze vast dat de bijkomende gegevens in de memorie van verantwoording niet voldoende elementen aanbrenge om de onduidelijkheid van het middel in het verzoekschrift weg te nemen.

Bijgevolg dient het beroep niet-ontvankelijk te worden verklaard.

OM DIE REDENEN,

HET HOF

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 2 april 1992.

De griffier,

De voorzitter,

H. Van der Zwalm

I. Pétry